

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Дугаар ...

Улаанбаатар
хот

Коронавируст халдвар /COVID-19/-ын цар тахлын үед санхүү, эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, төрийн үйлчилгээнд цахим шилжилт хийх арга хэмжээний тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Коронавируст халдвар /COVID-19/-ын цар тахлын үед санхүү, эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, эдийн засгийг идэвхжүүлэх, төрийн үйлчилгээнд цахим шилжилт хийх чиглэл, хэрэгжүүлэх арга хэмжээг хавсралтаар баталсугай.

2.Доор дурдсан чиглэлээр шуурхай арга хэмжээ авч, хэрэгжилтийн явцын талаар сар тутам Улсын Их Хуралд танилцуулахыг Монгол Улсын Засгийн газар /У.Хүрэлсүх/, Монголбанк /Б.Лхагвасүрэн/, Санхүүгийн зохицуулах хороо /Д.Баярсайхан/-нд тус тус даалгасугай:

1/эрүүл, найдвартай, ил тод, нээлттэй, олон нийтийн хяналттай, харилцагчид хүртээмжтэй банкны тогтолцоог хөгжүүлж, банкны салбарын реформ хийх;

2/банкны зээлийн хүүг бууруулах, хөнгөлөлт үзүүлэх, зээлийн эх үүсвэрийн зардлыг бууруулах;

3/мөнгө хүүлэлтийг хязгаарлах замаар зээлдэгчийн эрхийг хамгаалах эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх;

4/жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийн бизнесийн үйл ажиллагааг дэмжих зорилгоор зээлийн батлан даалтын сангийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх;

5/банкаас бусад санхүүгийн салбарыг хөгжүүлэх;

6/эмч, эмнэлгийн ажилтан, төрийн тусгай албан хаагчдад зориулсан ипотекийн зээлийн шинэ бүтээгдэхүүн гаргах хүрээнд түрээслээд өмчлөх хэлбэртэй орон сууцны тусгай хөтөлбөр гаргаж хэрэгжүүлэх, орон сууцны ипотекийн санхүүжилтийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх;

7/гадаад валютын улсын нөөцийг нэмэгдүүлэх;

8/Улсын ерөнхий прокурорын газар, Авлигатай тэмцэх газар, банкны эрх хүлээн авагч нарын хамтарсан ажлын хэсэг байгуулж, татан буугдсан банкны

чанаргүй активыг шуурхай барагдуулах, төлбөрт хураагдсан үл хөдлөх хөрөнгийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулж, эмнэлэг, сургууль, улсын хэрэгцээнд ашиглах;

9/Төрийн үйлчилгээнд цахим шилжилт хийх;

10/ Иргэний тэтгэвэр барьцаалсан зээлийн төлбөрийг төрөөс нэг удаа төлөх арга хэмжээний хүрээнд банкинд байршуулсан нийгмийн даатгалын сангийн мөнгөн хөрөнгийг чөлөөлөх.

3.Энэ тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Улсын Их Хурлын Эдийн засгийн байнгын хороо /Ж.Ганбаатар/, Төсвийн байнгын хороо /Б.Чойжилсүрэн/-нд тус тус даалгасугай.

4.Энэ тогтоолыг баталсан өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

Гарын үсэг

Коронавируст халдвар /COVID-19/-ын цар тахлын үед санхүү, эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, төрийн үйлчилгээнд цахим шилжилт хийх арга хэмжээ

Д/д	Чиглэл	Дугаар	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хариуцах байгууллага
1	Эрүүл, найдвартай, ил тод, нээлттэй, олон нийтийн хяналттай, харилцагчид хүртээмжтэй, үр ашигтай банкны тогтолцоог бий болгох банкны салбарын шинэтгэлийн хөтөлбөрийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх бэлтгэх хангах	1.1	Банкны зохистой удирдлагын тогтолцоог бүрдүүлж, хувь эзэмшлийн төвлөрлийг бууруулах, нээлттэй хувьцаат компани хэлбэрт шилжүүлэх, банкны хяналт шалгалт, бүтцийн өөрчлөлтийн арга хэмжээний эрх зүйн орчинг сайжруулах чиглэлээр холбогдох хууль тогтоомжид өөрчлөлт оруулах хуулийн төсөл боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх бэлтгэл хангах	Монголбанк
		1.2	Цахим банкны үйл ажиллагааг өргөжүүлж, төрөлжсөн цахим банкныг бий болгох	Монголбанк
		1.3	Банкнаас олгосон бүх хэрэглээний зээл /хөнгөлөлттэй санхүүжилттэй ипотекийн зээл, хадгаламж барьцаалсан зээлээс бусад/ болон бичил, жижиг, дунд бизнес /анх 500 сая төгрөгөөс дээш дүнтэй олгосон зээл болон жилийн 8%-иас доош хүүтэй олгосон төслийн болон хөнгөлөлттэй нөхцөлтэй зээлээс бусад/-ийн 500 сая хүртэлх төгрөгтэй тэнцэх хэмжээний зээлийн нийт жилийн нэрлэсэн хүүний 5 нэгж хувийг төрөөс, 3 нэгж хувийг банкнаас гурван сарын хугацаанд тус тус хариуцах	Монголбанк
2	Банкны зээлийн хүүг бууруулах, хүүний хөнгөлөлт үзүүлэх, зээлийн эх үүсвэрийн зардлыг бууруулах	2.1	Харилцах дансанд хүү тооцохгүй байх, гадаад валютын хадгаламжийг албан журмын даатгалд хамруулахгүй байх, иргэн, хуулийн этгээд хоорондын гүйлгээг үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр гүйцэтгэдэг байх агуулгаар Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, төлбөр тооцоо, зээлийн үйл ажиллагааны тухай хууль, Банкн дахь мөнгөн хадгаламжийн даатгалын тухай хууль, Төлбөр тооцоог үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр гүйцэтгэх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах хуулийн төслийн санал боловсруулж, Улсын Их Хурлаар хэлэлцүүлэх	Монголбанк
		2.2		Монголбанк

3	Мөнгө хүүлэлтийг хязгаарлах замаар зээлдэгчийн эрхийг хамгаалах эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх	3.1	Мөнгө хүүлэлтийг тодорхойлж, хязгаарлах, санхүүгийн хэрэглэгч, зээлдэгчийн эрх ашгийг хамгаалах чиглэлээр хууль тогтоомжийн төслийг боловсронгуй болгох санал бэлтгэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо, Монголбанк
4	Жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийн бизнесийн ажиллагааг зорилгоор батлан даалтын сангийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, сангийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх	4.1	Жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийн бизнесийн үйл ажиллагааг дэмжих, тэдгээрийн үйл ажиллагаанд шаардагдах санхүүжилтийн боломжийг нэмэгдүүлэх, иргэдийн орлогын тогтвортой эх үүсвэрийг хангах зорилгоор нэг зээлдэгчид гаргах батлан даалтын дээд хязгаарыг бууруулан тогтоох	Засгийн газар
		4.2	Зээлийн батлан даалтын үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, батлан даалтын хүртээмжийг нэмэгдүүлэхэд шаардлагатай зохицуулалтын бодлого, журамд өөрчлөлт оруулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
		4.3	Эх оронч худалдан авалтыг дэмжих, чанар, стандартын шаардлага хангасан, дотооддоо үйлдвэрлэсэн барааг төрийн худалдан авалтаар дэмжих Засгийн газрын "Жагсаалт шинэчлэн батлах тухай" 2019 оны 90 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах	Засгийн газар
		5.1	"Монгол Улсын санхүүгийн зах зээлийг 2025 он хүртэл хөгжүүлэх үндэсний хөтөлбөр"-ийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах Хороо
6	Эмч, эмнэлгийн ажилтан, төрийн тусгай албан хаагч, ажилтанд зориулсан ипотекийн зээлийн тусгай бүтээгдэхүүн гаргах хүрээнд түрээслээд өмчлөх хэлбэртэй орон сууцны тусгай хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, түүнд шаардлагатай санхүүжилтийн эх үүсвэр болон хүүгийн татаасыг төрөөс хариуцах, барилгын салбарын зээлийн чанар муудахаас сэргийлэх, ажлын байрыг хадгалах зорилгоор Монголбанкнаас олгосон санхүүжилтийн үндсэн төлбөрийн эргэн төлөлтийн хэмжээгээр орон сууцны ипотекийн зээлийг үргэлжлүүлэн санхүүжүүлэх, энэ чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх бүрэн эрхийг Монголбанканд олгох эрх зүйн түр зохицуулалтыг бий болгох хууль тогтоомжийн төслийн санал боловсруулж, Улсын Их Хурлаар хэлэлцүүлэх	6.1	Эмч, эмнэлгийн ажилтан, төрийн тусгай албан хаагч, ажилтанд зориулсан ипотекийн зээлийн тусгай бүтээгдэхүүн гаргах хүрээнд түрээслээд өмчлөх хэлбэртэй орон сууцны тусгай хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, түүнд шаардлагатай санхүүжилтийн эх үүсвэр болон хүүгийн татаасыг төрөөс хариуцах, барилгын салбарын зээлийн чанар муудахаас сэргийлэх, ажлын байрыг хадгалах зорилгоор Монголбанкнаас олгосон санхүүжилтийн үндсэн төлбөрийн эргэн төлөлтийн хэмжээгээр орон сууцны ипотекийн зээлийг үргэлжлүүлэн санхүүжүүлэх, энэ чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх бүрэн эрхийг Монголбанканд олгох эрх зүйн түр зохицуулалтыг бий болгох хууль тогтоомжийн төслийн санал боловсруулж, Улсын Их Хурлаар хэлэлцүүлэх	Засгийн газар Монголбанк Санхүүгийн зохицуулах хороо Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар
		6.2	Зээлийн эргэн төлөлтийн хугацааг сунгасан Засгийн газрын шийдвэртэй уялдуулан төрөөс хэрэгжүүлж байгаа орон сууцны ипотекийн хөнгөлөлттэй хүүтэй зээлийн хугацааг зээлийн үндсэн болон хүүгийн төлбөрийн үлдэгдэл хэмжээг нэмэгдүүлэхгүйгээр дахин гурав хүртэл сараар хойшлуулах	Засгийн газар, Монголбанк

7	Гадаад улсын нэмэгдүүлэх валютын нөөцийг	6.3 6.4	<p>Энэ арга хэмжээний 6.2 дахь заалтад заасан хөтөлбөрт хамрагдах шаардлагыг хангасан боловч зээлийн төлбөр хойшлуулах хүсэлт гаргаагүй зээлдэгчийн нийт жилийн нэрлэсэн хүүний хоёр нэгж хувьтай тэнцэх хэмжээний дэмжлэгийг гурван сарын хугацаанд төрөөс хариуцах</p> <p>Орон сууцны ипотекийн зээлийн санхүүжилтийн тогтолцоонд өрсөлдөөн бий болгож, Нийслэлийн орон сууцны корпораци /НОСК/ болон бусад холбогдох хуулийн этгээдэд шинээр шаардлагатай тусгай зөвшөөрөл олгох, хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасыг бүртгэх талаар холбогдох арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлэх</p>	Засгийн газар
7	Гадаад улсын нэмэгдүүлэх валютын нөөцийг	7.1 7.2	<p>Засгийн газрын "Алт-2" үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх.</p> <p>Алт олборлогч аж ахуйн нэгжүүдэд хөнгөлөлттэй санхүүжилт олгох, түүнд шаардагдах санхүүжилтийн эх үүсвэрийг зээлийн болон бусад хэлцлээр гадаад, дотоод зах зээлээс бүрдүүлэх, энэ чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулах, хэлцэл хийх, шийдвэр гаргах бүрэн эрхийг Монголбанканд олгох эрх зүйн түр зохицуулалтыг бий болгох хууль тогтоомжийн төслийн санал боловсруулж, Улсын Их Хурлаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл хангах</p>	Засгийн газар Монголбанк
8	Төрийн үйлчилгээнд цахим шилжилт хийх	8.1 8.2	<p>Цахим худалдаа, төрийн цахим үйлчилгээний төрлийг өргөжүүлж эрчимжүүлэх, цахим хичээлийн нэгдсэн портал бий болгох, COVID-19 цар тахлын мэдээллийн програм хангамж, аппликейшн хөгжүүлэх, үйлчилгээг цахим хэлбэрээр авсан бол үнэ тарифыг бууруулах, банк хоорондын шимтгэлийг тэглэх</p> <p>Төрийн үйлчилгээнд цахим шилжилт хийхэд Засгийн газрын Бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сангаас дэмжлэг үзүүлэх</p>	Засгийн газар, Монголбанк, Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар, Харилцаа холбооны зохицуулах хороо Засгийн газар, Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар, Харилцаа холбооны

				зохицуулах хороо Засгийн газар, Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар, Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
9	Иргэний тэтгэвэр барьцаалсан зээлийн төлбөрийг төрөөс нэг удаа төлөх арга хэмжээний хүрээнд банкнд байршуулсан нийгмийн даатгалын сангийн мөнгөн хөрөнгийг чөлөөлөх	9.1	Иргэний тэтгэвэр барьцаалсан зээлийн төлбөрийг төрөөс нэг удаа төлөх тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлд зааснаар банкны эзэмшиж байгаа үнэт цаасыг худалдан авч Иргэний тэтгэвэр барьцаалсан зээлийн төлбөрийг төрөөс нэг удаа төлөх тухай хуулийн 5.4-д заасан үүргийг хэрэгжүүлэх	Засгийн газар Монголбанк
		8.3	Олон нийтийг төөрөгдүүлсэн худал ташаа мэдээ, мэдээлэл цахим орчинд тархахаас сэргийлэх, хязгаарлах болон цахим орчны үйлчилгээ эрхлэгч /цахим хуудас, цахим орчин дахь олон нийтийн сүлжээ, аппликэйшн гэх мэт/- тэй хамтран ажиллах зохицуулалтын журмыг боловсруулах, батлах, хэрэгжилтийг хангах	